

Des d'un primer moment, quan es va constituir el segon govern tripartit i es va saber que el líder d'Iniciativa per Catalunya Verds, Joan Saura, assumiria les competències d'Interior, es van aixecar reaccions crítiques, tant entre els defensors del pacte de govern com entre els detractors. L'oposició considerava que una formació que donava suport a molts dels anomenats *col·lectius alternatius* o *antisistema* no podia assumir la gestió políciaca amb garanties. Partidaris del nou govern coincidien a entendre que era massa arriscat –i una font de possibles conflictes per al segon tripartit– situar el dirigent ecosocialista al capdavant dels mossos. Però la polèmica més greu s'ha suscitat arran de les dures actuacions dels antiavalots dels mossos d'esquadra, ara fa uns quants dies, pel desallotjament dels estudiants contraris al procés d'adaptació a l'espai europeu

El fangar d'Interior

La decisió de donar la responsabilitat de la gestió del Departament d'Interior a Iniciativa, una aposta arriscada del segon tripartit, ha acabat esdevenint un problema, tant per als ecosocialistes com per a la policia catalana.

d'ensenyament superior –l'anomenat procés de Bolonya–, tancats de feia temps a l'edifici del rectorat de la UB. Tant el desallotjament com l'actuació contundent dels mossos a les manifestacions posteriors han acabat alimentant els dubtes respecte a aquella decisió del repartiment de compe-

tències al segon tripartit. I han posat de manifest les dificultats de gestió de la policia al govern català, just quan ha culminat el desplegament d'aquest cos a tot el territori de Catalunya.

Contestació interna dins ICV. La gestió de la policia fa passar un mal

Els mossos d'esquadra a la càrrega del dimecres 18 de març proppassat a Barcelona, contra manifestants anti-Bolonya, que protestaven pel desallotjament de companys seus tancats a la Universitat de Barcelona.

EFE
El conseller de Relacions Institucionals i Interior, Joan Saura, viu una de les crisis més importants del seu departament.

tràngol dins mateix de la formació, on alguns sectors han anat mostrant obertament poca identificació amb l'assumpció de la responsabilitats que impliquen les competències d'Interior en matèria policíaca. Durant la 9a assemblea nacional d'ICV, alguns sectors van expressar clarament el desgast que significava per als ecosocialistes encarregar-se de la gestió policíaca.

Aquestes tensions internes han rebrotat al darrer episodi polèmic de les càrregues de la policia a les manifestacions dels sectors universitaris anti-Bolonya. Diverses veus dins la

mateixa formació s'han mostrat crítics i molestos amb la manera com s'ha gestionat l'afer, i han demanat depuració de responsabilitats polítiques, per a evitar més desgast polític. Un repàs de www.ecosocialistes.cat –pàgina web que recull la *blogosfera* d'ICV– durant els dies següents als aldarulls evidenciava la inquietud que la duresa de les càrregues havia generat entre amplis sectors de la formació.

A Iniciativa, la gestió al capdavant d'Interior també li ha portat problemes amb la formació amb la qual concorre en coalició a les eleccions,

Esquerra Unida i Alternativa, que més d'una vegada també s'ha sentit incòmoda amb la gestió policíaca d'ICV a Interior. Cal recordar que EUiA és una formació afí a diversos sectors dels anomenats *alternatius*.

Fins i tot aquesta incomoditat ha arribat a ser expressada pel referent estatal d'EUiA, Esquerra Unida (IU). El nou coordinador general d'IU, Cayo Lara, ha mostrat preocupació pel desgast polític que implica per a la coalició ICV-EUiA i per a les esquerres catalanes, la gestió de les competències d'Interior, al govern tripartit. Alhora, ha defensat que seria preferible que aquestes competències recaiguessin sobre una formació majoritària. Així mateix, Lara creu que aquest desgast també pot repercutir, en general, sobre l'esquerra espanyola.

Repicar i anar a la processó.

Els equilibris que ICV ha hagut de fer per mirar de compaginar la seva responsabilitat política al capdavant de la policia catalana amb la seva tradicional ideologia li han originat una tensió que ha acabat afectant la relació entre els responsables polítics i amplis sectors del col·lectiu policíac. Algunes actuacions impulsades des del departament de Saura, per a visualitzar una gestió transparent i inflexible amb els abusos de la policia han acabat essent interpretats per molts agents dels mossos com un intent de preservar la imatge pública dels responsables polítics, encara que fos en detriment de la imatge del cos policíac.

El discurs fet per alguns dels principals responsables polítics dels mossos ha despertat sovint malestar entre el col·lectiu d'agents, que en alguns casos s'han sentit mancats de suport, com en les acusacions contra alguns agents a la comissaria de les Corts de Barcelona. En aquella ocasió, la difusió d'imatges de seguretat de la comissaria, juntament amb la presa de posició pública del conseller i dels principals responsables del departament, no van agradar gens al cos policíac.

La reacció del conseller Saura el mateix dia dels aldarulls i de les càrregues a les manifestacions dels an-

Mossos sota la lupa

Més enllà del debat sobre la desproporció de les actuacions de la brigada mòbil de la Policia de Catalunya davant dels manifestants anti-Bolonya, els sindicats dels mossos d'esquadra fa temps que denuncien que la seva actuació es troba permanentment sota sospita.

El procés de substitució de la CPN (Cuerpo Nacional de Policia) i de la Guardia Civil pels Mossos d'Esquadra ha fet que sectors polítics i mediàtics, refractaris a aquest relleu, hagin qüestionat el nou cos policíac català. Un qüestionament que també ha trobat ressò, per motius diversos, en alguns sectors socials, bàsicament juvenils, que veuen la nova policia com un recanvi dels agents de l'autoritat i poc més. També en sectors judicials més retrògrads, la policia catalana ha topat sovint amb un altre element desfavorable. I és que, amb el canvi, la interlocució entre alguns magistrats i comandaments dels mossos no ha estat òptima, segons expliquen representants del cos. Alguns protocols d'actuació de la policia catalana, més moderns i menys subordinats als estaments judicials, han suscitat en alguns tribunals, especialment a Barcelona, unes relacions més

tenses. De fet, en casos de denúncies contra agents dels mossos d'esquadra, en algunes ocasions, els magistrats han ordenat el seguiment del cas a uns altres cossos de seguretat, com ara el CPN. Un gest que posa de manifest el recel d'alguns jutges cap a la policia catalana, que no consideren prou preparada per a seguir les investigacions.

Enmig de tot això, els sindicats denuncien també la pressió que alimenta Afers Interns que, a parer d'algunes fonts de policia, actua amb massa contundència en casos d'errors propis de l'activitat policíaca, però que, per contra, sovint li passen per alt uns altres casos de males conductes professionals més greus. S'ha arribat a l'extrem que quatre agents de paisà han interposat denúncies per coaccions contra Afers Interns, que acusen d'haverlos coaccionat per aconseguir declaracions inculpatòries contra companys imputats.

Tot plegat, ha fet que en sectors d'aquest cos s'instal·li una percepció d'actuar sota la llum dels focus permanentment. Una situació que segons les fonts sindicals, no afavoreix precisament la motivació d'uns agents que, a més, en algunes demarcacions han topat amb les dificultats afegides d'haver de dur endavant un procés d'assentament d'un nou model policíac, producte d'un desplegament complex i accelerat.

ti-Bolonya tampoc no va caure gens bé entre els agents. Amb tot, aquesta reacció, el conseller la va anar modificant i va acabar enviant una carta a tots els agents dels mossos d'esquadra donant-los suport per la seva feina.

Crisi a la conselleria. Amb tot això, l'oposició ha trobat un bon agafador per a assetjar l'executiu. Així doncs, les tensions al voltant de la gestió d'Interior han anat acompanyades de peticions de responsabilitats polítiques des de l'oposició. Durant el darrer episodi de les càrregues de la policia, el principal partit de l'oposició ha arribat a demanar al president Montilla que retirés les competències d'Interior a Joan Saura. El PP també demana la destitució del conseller d'Interior.

Però, més enllà dels desigs que pugui expressar l'oposició, el conseller Saura viu una de les crisis més greus del seu departament. A partir d'aquesta setmana, quan hagi comparegut al Parlament, es faran públiques les valoracions d'aquest episodi —abans de la compareixença, la conselleria no ha volgut avançar valoracions.

Sigui com vulgui, la pressió per

MÈXIC FOTOGRAFIAT PER LUIS BUÑUEL

Lleida, del 18 de març al 15 d'abril de 2009
Sala Gòtica. Institut d'Estudis Ilerdencs.
Pl. Catedral s/n. Tel 973 27 15 00. www.fpiei.cat

Rafael Olmos ha estat destituït del càrrec de director general de la Policia de Catalunya. Ha estat una de les primeres víctimes polítiques d'aquesta crisi originada arran de la intervenció policíaca de fa dues setmanes contra el moviment estudiantil crític amb el procés de Bolonya.

L'assumpció de responsabilitats polítiques ha acabat canviant els fràgils equilibris interns en l'estructura del departament. El qui fins ara havia estat director de la Policia, Rafael Olmos, destituït arran de la polèmica càrrega contra els estudiants, és una persona de l'estricta confiança del secretari de Seguretat, Joan Delort, que ja formava part de l'organigrama d'aquesta conselleria –com a director general de Trànsit– als governs de CiU, i que es va mantenir al primer tripartit, sota les ordres de l'ex-consellera d'Interior Montserrat Tura. Ambdós són càrrecs desvinculats d'ICV, a diferència del secretari general d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, Joan Boada, el cap de llista ecosocialista a la demarcació de Girona a les passades eleccions catalanes. Sense Olmos, la tensió interna que –segons fons de la policia– hi ha entre Boada i Delort es podria decantar cap a la banda de Boada.

Enric Rimbau

La unitat que no pot tenir bona imatge

Són la unitat de xoc, la destinada a exercir el *monopoli legal de la violència*, en mans de les forces de seguretat públiques. Quan els comandaments els ho ordenen, o esperen o carreguen. El diàleg és per a uns altres. Ells són el darrer pas, quan les coses no van bé. És la brigada mòbil, la Brimo, en argot policíac, els antiavalots de la policia de Catalunya.

La brigada mòbil és una de les unitats històriques de la policia de Catalunya, relativament jove. És una unitat centralitzada, és a dir, opera a tot Catalunya però té les dependències a la seu central dels mossos d'esquadra, a Sabadell. Malgrat que no hi ha xifres oficials facilitades, fonts de la policia diuen que el nombre d'aquests agents supera els 250, tot i que actualment ja hi ha una nova promoció de més d'una cinquantena que fa el curs d'instrucció per accedir-hi.

Històricament, aquesta unitat s'ha caracteritzat per una forta cohesió i una percepció gairebé militaritzada de la jerarquia. Una percepció que ha estat alimentada per alguns dels seus comandaments, especialment als inicis, que provenien, en alguns casos, d'uns altres cossos i forces de seguretat de l'estat. La condició d'unitat *especial* els ha conferit la percepció interna d'estar una mica al marge de la resta del cos. A la Brimo, la presència de la dona és pràcticament testimonial. Però aquest ambient tancat fa que alguns dels agents abandonin aquesta unitat.

Una estudiant mostrava un llibre als mossos d'esquadra, que impediè l'accés a la zona desallotjada de la Universitat de Barcelona.

Per accedir-hi, els agents que ho sol·licitin han de passar un seguit de proves físiques i un curs de formació, en el qual aprenen les tècniques pròpies dels antiavalots. L'entrenament també inclou sistemes d'autocontrol. La consigna és obeir ordres. Aguantar tant com calgui, siguin insults, llançament d'ous o de pintura. Només reaccionen si el cap de l'operatiu ho disposa. Llavors, cames ajudeu-me.